

Tekst Lukas 3: 3-14, Openb. 2:1-7

Broeders en zusters,

We zijn met elkaar weer een Nieuwjaar ingegaan de afgelopen nacht. 1 Januari 2010. Ik weet nog wel dat ik als kind deze avonden altijd als bijzonder beschouwde. Je had het gevoel dat die oudejaarsavond heel lang duurde. Het was ook altijd een gezellige avond. Buiten meestal koud, binnen lekker warm. Later ben ik eerlijk gezegd wat nuchterder tegen oud en nieuw gaan aankijken. Past ook wel een beetje bij mij. Waarom ervaren wij oud en nieuw eigenlijk als zo bijzonder? Het enige wat er gebeurt is dat de klok en de agenda verspringen. De mens heeft zelf een systeem bedacht van 365 dagen in een jaar. Al rekenend hebben we altijd gemeend dat de jaartelling bij de geboorte van Christus is begonnen, maar in werkelijkheid zat er nog een telfoutje in ook. En toch ervaren we de overgang van 31 december naar 1 januari anders dan de overgang van, ik zeg maar wat, 30 november naar 1 december. Of van 15 maart naar 16 maart. Nuchter gezien is er eigenlijk geen verschil, maar toch neemt oud en nieuw altijd een bijzondere plaats in. De meeste mensen brengen deze avond toch met familie of vrienden door en mocht je alleen zijn dan ervaar je dat alleen zijn veel sterker dan op een andere willekeurige datum. Uit het feit dat we het jaar afsluiten met een kerkdienst en ook vanmorgen het nieuwe jaar inluiden met een kerkdienst, blijkt wel dat we in de kerk zo'n overgang naar het nieuwe jaar ook als bijzonder zien. Gisteravond hebben we samen terug gekeken op het jaar 2009. Er is ook stilgestaan bij hen die ons ontvallen zijn. En nu vanmorgen staan we aan de drempel van het nieuwe jaar. We kijken samen vooruit. Hoe gaat dat nieuwe jaar er uit zien? Dat zal voor ieder van ons heel verschillend zijn. Er zijn vast jonge stelletjes in de gemeente die van plan zijn het komende jaar te trouwen. Daar kijk naar je uit. Je telt de dagen af. Waarschijnlijk zijn er ook weer stelletjes in verwachting. Zo zeg je dat tegenwoordig, dat is veranderd namelijk. Vroeger zei je dat een vrouw in verwachting was. Tegenwoordig wordt gezegd dat stelletjes in verwachting zijn. Maar als dat zo is, dan is dat echt iets waar je extra bij stil staat aan het begin van het jaar. Je kijkt uit naar de komst van de kleine. Of je hoopt dit jaar te slagen voor je examen en dan moet er een nieuwe school gekozen worden. Of misschien ga je wel promotie maken op je werk. Maar 't is goed mogelijk dat er ook mensen in de gemeente zijn die hun werk juist aan het afbouwen zijn. Nog een paar

maanden, dan mag ik met pensioen. Dan hoeft het lekker niet meer en kan ik de tijd gaan nemen voor m'n hobby's. Allerlei vooruitzichten waar je met plezier naar uitkijkt. Maar het begin van het nieuwe jaar is niet voor iedereen zo positief spannend. Je kunt ook met zorgen te maken hebben. Hoe zal het gaan met m'n gezondheid? Behoorlijk onzeker of de behandelingen en de medicatie zullen aanslaan. Of misschien is er helemaal geen sprake van promotie of carrière, maar is het juist heel spannend of je baan behouden zal blijven. Wie weet kom je dit jaar op straat te staan. Leuk hoor als anderen in blijde verwachting zijn, maar het kan natuurlijk ook zo zijn dat de kinderzegen niet voor jou is weggelegd, of dat je wel kinderen hebt, maar dat je grote zorgen hebt over je kroost. Hoe doen ze het op school? Blijven ze hanteerbaar in het gezin? Zullen ze niet steeds verder wegglijden bij God vandaan? Fijn die jonge stelletjes met hun trouwplannen, maar jij moet de ware nog altijd tegenkomen. Zo zitten we vanmorgen allemaal hier in de kerk. De één met blijde vooruitzichten en de ander met zorgelijke vooruitzichten. De één bidt of die blijde dagen spoedig mogen aanbreken. De ander bidt of God het noodlot wil afwenden en alles goed wil maken. En dat we op deze manier de Here God bij ons leven betrekken is logisch en ook goed. De bijbel spoort ons immers aan om alles wat ons bezighoudt bij God te brengen. Toch wil ik daar vanmorgen niet te veel over zeggen. Dat ga ik aanstaande zondag doen. Dan ga ik het namelijk over ons gebed hebben. Nee, vanmorgen gaat het niet over wat wij van God verwachten, maar wat God van ons mag verwachten. Die vraag past namelijk helemaal bij de geschiedenis van Johannes de Doper, die we zojuist hebben gelezen in Lukas 3.

Eindelijk heeft God weer een profeet gegeven aan Israel. De laatste keer dat een profeet namens God tot het volk had gesproken was alweer zo'n 450 jaar geleden. Maar deze Johannes was een bijzondere man. Het begon al bij zijn geboorte. Z'n vader, de priester Zacharias, was nadat hij dienst had gedaan in de tempel, naar buiten gekomen. Hij kon geen woord meer spreken. Daar moet wel iets heel bijzonders zijn gebeurd in die tempel. En dat was ook zo. Een engel had hem aangekondigd dat hij een zoon zou krijgen, die in de kracht van Elia de harten van de vadersen zou terugbrengen tot de kinderen, zo staat dat in Lukas 1:17. Hiermee zou in vervulling gaan wat Maleachi had gezegd. De laatste regel van het Oude testament is namelijk dat Elia opnieuw zou verschijnen en dat hij de harten van de

vaderen zou terugbrengen tot de kinderen. En zo mochten Zacharias en Elizabeth op hun oude dag deze bijzonder zoon ontvangen. Na de geboorte van Johannes kreeg zijn vader z'n spraak weer terug. Dat hij een bijzonder kind zou zijn stond als een paal boven water. En nu was de tijd aangebroken dat Johannes onder het volk ging preken. Johannes wond er geen doekjes om. Hij sprak de mensen aan met Adderengebroed. Hij dreigde met de toorn van God. Hij sprak over de bijl die aan de wortel van de boom lag en over slechte vruchten die uitgehouwen zouden worden en in het vuur geworpen. "denk maar niet dat het goed met je komt omdat je toevallig van Abraham afstamt, God kan als het moet van deze stenen nog wel zonen van Abraham maken. Bekeert u en breng vruchten voort die aan de bekering beantwoorden". Johannes hield donderpreken. Allemaal 'hel en verdoemenis'. Hij gaf de mensen er van langs. Vandaag zouden we zeggen: "hij preekt de kerken leeg". Maar toch lag dat een beetje anders. Want ondanks zijn stevige boodschap liepen de scharen uit om zich te laten dopen. De mensen wilden een nieuw leven beginnen. Nu was het gebruik om zich te laten dopen in die tijd niet onbekend. Als mensen uit andere volken zich bekeerden tot het Jodendom dan ontvingen zij, voordat ze de besnijdenis ontvingen, de zogenaamde proselietendoop. En zo kwamen de scharen bij Johannes met hun vragen "wat moeten wij doen?". En Johannes antwoordde "wie een dubbel stel kleding heeft, geeft het aan wie er geen heeft, en wie te eten heeft, doe evenzo". Ook de tollenaars kwamen bij hem "wat moeten wij doen?" "Vordert niet meer dan u is voorgeschreven". En ook kwamen er die in het leger dienden. Waarschijnlijk Joden, die dienden in het leger van Herodes. Een soort politiemacht. "Wat moeten wij doen?" "Plundert niemand uit en perst niet af, wees tevreden met je soldij". Opvallend hè, dat Johannes tegen de tollenaars en de soldaten niet zegt dat ze hun baan moeten opzeggen. Blijkbaar is het niet fout om in dienst van de Romeinen te staan, maar wel om misbruik te maken van je positie en je te verrijken ten koste van je volksgenoten. Dus niet: stop met je werk, maar doe je werk als voor de Heer.

Stel nu eens dat wij onderdeel uitmaakten van die schare die daar voor Johannes stond. Wat zou Johannes dan tegen ons zeggen? Of verwacht u dat die donderpreek op ons niet van toepassing zou zijn? Zou Johannes ons ook vermanen, dat we het niet moeten verwachten van ons Vrij Evangelisch zijn. De tijdgenoten van Johannes

rekenden erop dat God wel blij met hun zou zijn, vanwege Gods beloften aan Abraham. Maar Johannes benadrukt dat het bij God geen automatisme is. En dat geldt natuurlijk voor ons ook. De Vrije Evangelische Gemeente is een prachtige gemeente. Maar niet automatisch. Ook wij mogen gewaarschuwd worden voor zelfingenomenheid. Onze gemeente is een opwekkingsgemeente. En zo hebben we in het verleden ook verschillende momenten gekend waarop God krachtig werkte. Er kwamen mensen tot bekering. Bijzondere dingen allemaal. Maar dat is geen garantie dat God ons vandaag wel weer zal zegenen. Ook voor ons geldt dat we ons aan God moeten toewijden.

Wat zou Johannes tegen ons zeggen, als wij aan hem vroegen “wat moeten we doen?” Eigenlijk is dat dezelfde vraag als we net in het begin van de preek aan elkaar stelden: Niet: wat mag ik van God verwachten, maar: wat mag God van ons verwachten?

Natuurlijk weet ik het antwoord niet zeker. Ik mag Johannes geen woorden in de mond leggen, die hij niet uitgesproken heeft. Maar wat in ieder geval opvalt bij Johannes is dat hij de mensen niet zozeer aansprak op wát ze doen, maar op hòe ze het doen. Vanuit welke gezindheid. En dat is ook de reden waarom ik Openbaringen 2 heb gelezen, daar zien we namelijk hetzelfde in die brief aan de gemeente van Efeze. Johannes schrijft aan de Efeziërs namens de Here Jezus dat Hij de werken, de inspanning en de volharding kent van de Efeziërs. Daar is niks mis mee. Ze hebben de kwaden niet kunnen verdragen en valse leraren als leugenaars ontmaskert. Een prima kerk. Het gonsde van de activiteiten. Het liep als een trein. Maar waar de Here Jezus wel moeite mee had was dat de eerste liefde ontbrak. Je kunt blijkbaar een superactieve kerk zijn, actief met allerlei goede dingen: Bijbelstudie, bidstonden, koren, evangelisatie, zending, noem maar op. Dik voor mekaar, zou je zeggen. Maar daarmee is nog niet gezegd dat de motieven allemaal zuiver zijn. De activiteiten in de kerk zijn geen doel maar een middel. Een middel om te groeien in geloof, te groeien in liefde, liefde voor onze Heiland, maar ook liefde voor elkaar. En als onze activiteiten daar niet aan meewerken kun je er beter mee stoppen. Je kunt zo druk zijn met kerkje spelen dat je vergeet dat het niet om de kerk zelf gaat, maar om de Heer van de kerk. En het verschil tussen die twee is flinterdun. Voor het oog kan het prima functioneren allemaal, maar wat er in de harten speelt,

de werkelijke motieven, zijn voor ons niet zichtbaar. En dat is de spiegel die de Here God ons vandaag voorhoudt. Natuurlijk hopen we dat de activiteiten in het komende jaar weer als een tierelier zullen lopen. Prachtig als alles lekker loopt. Maar laat die activiteiten nooit een doel op zich worden. Uiteindelijk draait alles om liefde. In de eerste plaats liefde voor de Here Jezus. Wie is Hij voor ons? Raakt het ons nog, dat Hij zichzelf heeft gegeven voor onze zonden? We hebben met Kerst er weer uitgebreid bij stilgestaan. De menswording van de Here Jezus is een enorme zelfverloochening. Hij koos er voor om er letterlijk aan kapot te gaan. Jezus gaf zichzelf volledig weg voor onze redding. Hij koos niet voor zijn eigen belang, maar voor het belang van anderen. Jezus laat zien dat liefde niet in de eerste plaats een goed gevoel hebben is, maar een daad. Hij bleef onvoorwaardelijk trouw en gaf zichzelf voor de ander. Weet u ....volgeling van Jezus zijn, wil niets anders zeggen dan dat we dat ook doen. Dat we niet ons eigen belang de hoogste prioriteit geven maar het belang van onze broeders en zusters. En gelukkig is er heel veel liefde te proeven in onze gemeente. Dat meen ik en daar ben ik ontzettend dankbaar voor! Maar dat wil niet zeggen dat we zelfgenoegzaam achterover kunnen gaan leunen, alsof bij ons alles altijd koek en ei is. Omdat die dienstbare, zelfopofferende houding van de Here Jezus zo ontzettend hard ingaat tegen ons eigen vlees, moeten we onszelf en elkaar er steeds weer aan helpen herinneren. Waarom doen we de dingen ook alweer? Wie herkent de neiging niet om zijn eigen belang voorop te stellen. Ik wel hoor, ik ben geen haar beter. Het zou toch een stuk makkelijker zijn in de gemeente als iedereen precies zo dacht als ik. Dan waren we gauw klaar met discussies over de invulling van de diensten. Maar zo is het niet. Iedereen denkt niet hetzelfde als ik, en iedereen denkt ook niet hetzelfde als u. En hoe gaan we daar nu mee om? Niet alleen liefde hebben voor gelijkdenkenden, maar die broeder of zuster die het allemaal net een beetje anders ziet, zie ik hem als een sta-in-de-weg of als een medegelovige, voor wie je jezelf wilt wegcijferen. Want van nature zijn we allemaal hetzelfde. We vinden dat die ander zich maar moet aanpassen aan mijn ideeën en mijn smaak. Want zo hoort het te gaan in onze kerk. Ik hoorde eens het verhaal van een man die tegen zijn dominee zei: "als ze die verandering gaan invoeren in onze kerk dan is het mijn kerk niet meer". Waarop de dominee treffend zei: "beste broeder, het is uw kerk nog nooit geweest. De kerk is van de Here Jezus en we moeten met elkaar zoeken naar zijn bedoelingen voor de hele gemeente".

Weet u, dat is zo verschrikkelijk moeilijk. En waarschijnlijk hebben we daar ook helemaal geen zin in. Maar als we moeten wachten totdat we er zin aan hebben, kunnen we lang wachten. Ik vermoed dat de Here Jezus ook helemaal geen zin had om naar de aarde te komen en z'n heerlijke positie in de hemel op te geven. Die weg van lijden die Hij is gegaan, daar heb je geen zin in. Jezus wilde eigenlijk ook dat de drinkbeker Hem voorbij zou gaan. En toch....Hij koos er voor! Hij koos er voor omdat uw redding Hem dat waard was. En daarom broeders en zusters, laten we niet wachten totdat we er zin aan hebben elkaar te dienen, maar laten we daarvoor kiezen elkaar te dienen. En daarbij moeten we vooral blijven doen wat we allemaal doen. We mogen gerust ook voor het komende jaar hopen en bidden om fijne diensten, zegenrijke bidstonden en opbouwende Bijbelstudies. Natuurlijk hopen we dat het jeugdwerk goed blijft lopen en onze koren en combo's tot zegen mogen zijn voor heel veel mensen.

Maar de basis daaronder mag zijn....liefde. Opperende liefde. Lieve broeders en zusters zullen we daar voor kiezen met elkaar. Als we dat doen, hè, dan ben ik zo hoopvol gestemd voor het nieuwe jaar. Dan kan het niet anders dan dat we mooie dingen gaan meemaken met elkaar. Dan is het te proeven dat Jezus in ons midden is. Dan zullen zelfs de buitenstaanders het gaan ontdekken: Jezus bestaat echt, ik heb Hem gezien in de manier waarop ze in VEG Oldebroek met elkaar omgaan.

Ik wil jou van harte dienen

En als Christus voor je zijn.

Bid dat ik genade vind, dat

Jij het ook voor mij kunt zijn.

Amen.

December 2009

G.P. Hartkamp

Wapenveld

